

Høringsnotat

Forslag til endringer i midlertidig forskrift om strømstønad (husholdninger tilknyttet gårds- og grendenett)

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Bakgrunn.....	2
2.1 Om kraftsituasjonen	2
2.2 Behovet for endringer.....	2
2.3 Vurdering fra Reguleringsmyndigheten for energi	3
3. Gjeldende rett.....	4
3.1 Strømstønadsloven	4
3.2 Gårds- og grendeverk	5
4. Departementets vurdering	6
4.1 Behov for endringer.....	6
4.2 Forslag om å utvide ordningen til husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk	6
4.3 Innrapportering av data	9
4.4 Behandling av personopplysninger.....	9
4.5 Kontroll og tilbakebetaling	10
5. Økonomiske og administrative konsekvenser	10
6. Merknader til de enkelte bestemmelsene	12
7. Forslag til endringer i midlertidig forskrift om strømstønad.....	13

1. Innledning

Olje- og energidepartementet sender på høring forslag om endringer i midlertidig forskrift av 21. januar 2022 nr. 103 om strømstønad.

Formålet er å inkludere husholdningsforbruk i private strømnnett som ikke har krav om konsesjon i strømstønadsordningen for husholdninger, så langt dette er praktisk mulig. Med hjemmel i strømstønadsloven § 4 foreslår departementet at slike husholdninger på nærmere vilkår inkluderes i strømstønadsordningen.

Forskriftsforslaget er basert på strømstønadsloven slik den er i dag. Ved eventuelle endringer i loven, slik som foreslått i høringsnotat om overgang til timesbasert beregning, vil forskriften måtte oppdateres.

2. Bakgrunn

2.1 Om kraftsituasjonen

Kraftprisen nådde i 2022 svært høye nivåer, som har gitt en betydelig økning av husholdningenes strømutfgifter. Kraftprisen har vært særlig høy i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5). Departementet viser til omtale av bakgrunnen for de ekstraordinære høye prisene i Prop. 44 L (2021–2022) punkt 2, samt omtale av kraftsituasjonen i Prop. 1 S (2022–2023).

I 2022 var gjennomsnittsprisen for Sør-Norge på om lag 200 øre per kWh, hvor månedsprisene varierte mellom 110 og 430 øre per kWh. I tillegg til høye priser i Sør-Norge, har prisskillet mellom Sør og Midt- og Nord-Norge vedvart, der prisene i Sør-Norge var på et svært høyt nivå, mens de var på et vesentlig lavere nivå i Midt- og Nord-Norge. Gjennomsnittsprisen i 2022 var på hhv. 45 øre per kWh i Midt-Norge og 25 øre per kWh i Nord-Norge.

Situasjonen i stort er preget av den underliggende energi- og kraftsituasjonen i Europa. Lavt forbruk, lav produksjon og mye tilsig i løpet av høsten 2022 har ført til at kraftsituasjonen i Norge ved inngangen til 2023 ser betydelig bedre ut enn tidligere fryktet. Utsiktene til kraftsituasjonen i Europa inneværende vinter ligger også an til å bli noe bedre enn det markedet forventet på ettersommeren 2022, og dette har ført til lavere prisforventninger for 2023 både i Norge og i Europa. Terminprisen for første og andre kvartal 2023 lå ved starten av januar mellom 115 og 206 øre per kWh i Sør-Norge. Både spotprisene og prisforventningene framover har endret seg betydelig gjennom høsten. Disse prisene er usikre og endrer seg fort.

2.2 Behovet for endringer

Formålet med strømstønadsloven er å etablere en midlertidig ordning for økonomisk stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter. Etter strømstønadsloven § 4 omfatter ordningen nettkunder med egen strømmåler og som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos sitt nettselskap. Gjennom nærmere bestemmelser i forskrift, omfatter ordningen fellesmålt husholdningsforbruk i borettslag og sameier mv, og på nærmere vilkår,

husholdninger med fritidsbolig som fast bolig. Reguleringsmyndigheten for energi (RME) forvalter ordningen og avgjør uenighetssaker om rett til strømstønad.

Det er nettselskapene som administrerer strømstønadsordningen for husholdninger, og som beregner og utbetaler stønad jf. strømstønadsloven §§ 5 og 6.

Etter strømstønadsloven kreves det at husholdningen er nettkunde hos et nettselskap for å ha rett til strømstønad. Private strømnett uten krav til omsetningskonsesjon er ikke å anse som et nettselskap. Husholdninger tilknyttet slike strømnett, typisk husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk, er derfor ikke omfattet av strømstønadsloven.

Ved behandlingen av Prop.11 L (2022-2023) om forlenget strømstønad ut 2023 fattet Stortinget følgende vedtak (vedtak 158):

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan husholdninger tilkoblet mindre, private strømnett, kan motta strømstøtte på linje med andre, og melde tilbake til Stortinget snarest mulig om det er mulig med en justering av strømstøtteordningen for å hensynta slike husholdninger med sikte på utgangen av januar 2023.»

Det finnes ingen oversikt over hvor mange husholdninger som er tilknyttet private strømnett uten krav om konsesjon i dag. Det antas at det er et begrenset antall private strømnett som ikke oppfyller vilkårene for krav om konsesjon, slik at antall husholdninger som ikke omfattes av strømstønadsordningen slik den gjelder per i dag også er beskjedent.

2.3 Vurdering fra Reguleringsmyndigheten for energi

Departementet har bedt RME om å vurdere omfanget av husholdningsforbruk i private strømnett, og hvordan disse husholdningene kan få strømstønad. På oppdrag fra departementet har RME skissert to mulige løsninger for å inkludere husholdninger i private strømnett i strømstønadsordningen.

RME anbefaler en ordning hvor nettselskapet betaler ut støtte basert på forbruket registrert i tilknytningspunktet mellom nettselskapet og det private strømmettet uten krav om konsesjon. Etersom private strømnett (tilknyttet gårds- og grendeverk) uten krav om konsesjon også har produksjon, anbefales det at det kun gis strømstønad for strøm kjøpt i markedet. Dette innebærer at det kun er uttak i tilknytningspunktet mellom nettselskapet og det private strømmettet som er stønadsberettiget.

Som alternativ har RME vurdert en søknadsbasert ordning via nettselskapene der den som er kunde på målepunktet mot nettselskapet kan søke på vegne av husholdningene i det private strømmettet. Dette alternativet frarådes fordi det påfører nettselskapene større, løpende administrative oppgaver og kostnader.

Etter RMEs vurdering gjelder problemstillingen hovedsakelig husholdninger i gårds- og grendeverk. Andre private strømnett uten krav til konsesjon har trolig hovedsakelig næringsforbruk (for eksempel kjøpesentre, campingplasser og småbåthavner) eller er i det vesentlige allerede omfattet av ordningen gjennom forskrift. Endringsforslaget er derfor avgrenset til husholdninger i gårds- og grendeverk.

3. Gjeldende rett

3.1 Strømstønadsloven

Etter strømstønadsloven § 4 første ledd har nettkunde med egen strømmåler og som er rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet, rett til strømstønad. Etter annet ledd kan departementet gi forskrift med nærmere bestemmelser om hvem som har rett til stønad og om utvidelse av ordningen til nettkunder som driver landbruksvirksomhet. Etter strømstønadsloven § 11 kan departementet gi forskrift til utfylling av loven, og i særskilte tilfeller som fraviker bestemmelser i loven.

I forarbeidene til strømstønadsloven er det forutsatt at ordningen gjelder for husholdningskunder hos nettselskapene. I Prop. 44 L (2021-2022) punkt 3.1 fremgår det at:

«[Stønadsordningen] bør ... administreres av nettselskapene [fordi de allerede har] systemer med kundeinformasjon (kundeinformasjonssystem, KIS) som kan benyttes for at ordningen raskt kan nå frem direkte på strømregningen til husholdningene.»

Videre fremgår det av punkt 3.3.2 at:

«På grunnlag av stønadssettene som Reguleringsmyndigheten for energi har beregnet, fastsetter det enkelte nettselskapet stønadsbeløpet overfor husholdningskunden, basert på målt forbruk i den aktuelle måneden.»

Begrepet *nettselskap* er ikke definert i strømstønadsloven eller forarbeidene til denne. RME har lagt til grunn at nettselskap etter strømstønadsloven skal forstås på samme måte som etter energiloven med tilhørende forskrifter, og har praktisert ordningen deretter. Nettselskap er i forskrifter til energiloven definert som omsetningskonesesjonær som eier overføringsnett eller har ansvar for nettjenester.¹

Omsetningskonesesjon fra RME er en nødvendig forutsetning for å kunne stå for omsetning av elektrisk energi, jf. energiloven § 4-1 første ledd sml. § 2-3. Dette er nærmere regulert i NEM-forskriften² § 4-2. Alle virksomheter med omsetningskonesesjon for nettvirksomhet med ordinære eller forenklede vilkår, og som eier overføringsnett eller tilbyr nettjenester, oppfyller vilkårene for nettselskap. Kunder av slike virksomheter vil allerede være omfattet av strømstønadsordningen.

---

¹ Forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (forskrift om kraftomsetning og nettjenester) definerer i § 1-3, nettselskap som «omsetningskonesesjonær som eier overføringsnett eller har ansvar for nettjenester». En liklydende definisjon finnes i forskrift av 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet (leveringskvalitetsforskriften) i § 1-4 nr. 24.

I forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (forskrift om kontroll av nettvirksomhet) § 1-3 tolvte ledd er nettselskap definert som «konesesjonær som eier overføringsnett eller har ansvar for nettjenester». Den språklige ulikheten innebærer ingen realitetsforskjell, slik at konesesjonær etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet skal leses som omsetningskonesesjonær.

² Forskrift av 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM)

Unntak fra kravet om omsetningskonsesjon etter NEM-forskriften § 4-2 fjerde ledd gjelder blant annet for gårds- og grendeverk som ikke har høyspenningsanlegg, videreformidling av elektrisk energi og i tilfeller hvor omsetningskonsesjon anses som åpenbart unødvendig. Det er kun husholdninger tilknyttet enheter uten krav om omsetningskonsesjon eller enheter som ikke har omsetningskonsesjon for nettvirksomhet, som ikke omfattes av strømstønadsordningen.

Det er et vilkår for rett til strømstønad etter loven at husholdningsforbruket måles ved hjelp av en separat måler. Det har ingen betydning hva slags type strømmåler kunden har. For husholdninger som bor i sameier, borettslag eller aksjeleiligheter mv. som har både egen strømregning og en andel av felles strømregning, er det i forskrift til strømstønadsloven gitt nærmere bestemmelser om hvordan fellesmålt husholdningsforbruk gir grunnlag for strømstønad. Det foreslås ingen endringer i disse bestemmelsene.

3.2 Gårds- og grendeverk

Etter RMEs vurdering gjelder problemstillingen med husholdninger i private strømnett hovedsakelig husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk. Gårds- og grendeverk uten høyspenningsanlegg er unntatt plikten for omsetningskonsesjon. Høyspenningsanlegg er alt nettanlegg som ikke er lavspenningsanlegg. Etter forskrift om elektriske lavspenningsanlegg § 3³ er et elektrisk lavspenningsanlegg et anlegg med høyeste nominell spenning til og med 1 000 V vekselspenning eller 1 500 V likespenning.

Ettersom gårds- og grendeverk er lavspente anlegg med egen produksjon, må grensen for når enheten skal ha omsetningskonsesjon sees i sammenheng med unntaket fra konsesjonsplikten for fordelingsnett som er bygget for å levere kraft fra lokal produksjon til uttakskunder. Lavspente fordelingsanlegg der samlet hovedsikringskapasitet ikke overstiger 200 A ved tre faser og 230 V er unntatt fra konsesjonsplikten for fordelingsanlegg etter energilovforskriften⁴ § 3-1 fjerde ledd bokstav b. Plikten for omsetningskonsesjon vil derfor ikke gjelde for lavspente anlegg der samlet hovedsikringskapasitet er lavere enn 200 A ved tre faser og 230 V.

Det er gårds- og grendeverk med lavspente fordelingsanlegg under denne grensen som ikke oppfyller vilkårene for å anses som et nettselskap. Det antas at gårds- og grendeverk vil være oppad begrenset til tre til seks husholdninger, gitt standard sikringsstørrelser på 63 A og 32 A for henholdsvis eneboliger og leiligheter.

Husholdninger i et gårds- og grendeverk uten krav om omsetningskonsesjon, er ikke tilknyttet et nettselskap. Det kreves derfor særskilt regulering for at disse skal omfattes av strømstønadsordningen for husholdninger.

---

³ Forskrift av 6. november 1998 nr. 1060 om elektriske lavspenningsanlegg

⁴ Forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften)

4. Departementets vurdering

4.1 Behov for endringer

Det er behov for en mindre endring i strømstøtnadsordningen slik at husholdninger tilknyttet et gårds- og grendeverk, på nærmere vilkår kan motta strømstøtnad. Det legges vekt på at husholdninger som er tilknyttet et gårds- og grendeverk også er utsatt for høye strømpriser når de kjøper strøm i markedet. Formålet bak strømstøtnadsloven tilsier at husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk i slike tilfeller bør inkluderes i strømstøtnadsordningen, så langt dette er praktisk mulig.

Endringen må utformes slik at den er administrativ gjennomførbar for nettselskapene, og på en måte som er egnet til å unngå uønskede tilpasninger til strømstøtnadsordningen. Det er behov for å nedfelle kriterier for å identifisere de aktuelle støtnadmottakerne i midlertidig forskrift om strømstøtnad. Dette vil bidra til forutsigbarhet og likebehandling.

Departementet har vurdert hvilke husholdninger i private strømnett uten krav om konsesjon det er mulig å inkludere i dagens ordning. Det er viktig at ordningen i så stor grad som mulig er målrettet og enkel å administrere for nettselskapene, samt at muligheten til å føre kontroll ivaretas. Departementet mener derfor at endringen bør avgrenses til husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk.

I vurderingen har departementet veid omfanget av problemet og muligheten for å gjøre endringer, opp mot ressursbruk og andre konsekvenser. Ordningen med strømstøtnad til husholdninger fungerer i det store og hele godt. Det er viktig at det ikke gjøres endringer som virker ødeleggende for ordningen. Det finnes ikke tall på hvor mange husholdninger som i dag er tilknyttet et gårds- og grendeverk, men det er forventet at den foreslåtte utvidelsen av ordningen vil være relativt begrenset.

4.2 Forslag om å utvide ordningen til husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk

Det foreslås å forskriftsfeste kriteriene for når husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk omfattes av strømstøtnadsordningen og hvordan strømstøtte utmåles og utbetales. På grunn av at nettselskapene ikke har informasjon om husholdningene som skal omfattes, eller et kundeforhold til disse, foreslår departementet å forskriftsfeste krav om innrapportering av data fra nettkunde i tilknytningspunkt mellom det private nettet og nettselskapet. Det foreslås videre en bestemmelse om kontroll.

Departementet foreslår at husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk inkluderes i strømstøtnadsordningen for husholdninger. På grunn av at husholdningene ikke er tilknyttet en virksomhet med krav om konsesjon, finnes det ingen oversikt over hvor mange husholdninger dette gjelder. Departementet foreslår at nettkunde på målepunkt som tilknytter gårds- og grendeverket til nettselskapet må ta kontakt med nettselskapet for at husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverket skal komme inn i ordningen.

Nettselskapet må på sin side forsikre seg om at nettkunden er tilknyttet et gårds- og grendeverk som er unntatt konsesjonsplikt. Dersom nettkunden ikke tilfredsstiller vilkårene

for unntak for konsesjonsplikt for gårds- og grendeverk, skal nettselskapet ikke utbetale strømstønad. Uenighet om nettkunden oppfyller vilkårene for gårds- og grendeverk må bringes inn for avgjørelse hos RME, jf. NEM § 4-2. Forskriftens § 12 om strømstønad til husholdninger som bor fast i fritidsbolig gis tilsvarende anvendelse når disse er tilknyttet et gårds- og grendeverk. En løsning der nettselskapene må gjøre skjønsmessige vurderinger blir mindre forutsigbare, og vil kunne føre til ulik praksis blant nettselskapene.

Stønadsberettigede husholdninger

Som utgangspunkt, og i tråd med lovforarbeidene, mener departementet at informasjon i matrikkelen som hovedregel skal være avgjørende for hvem som er stønadsberettigede husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverket. Disse husholdningene har ikke et kundeforhold til et nettselskap og er dermed ikke kategorisert i kunde- og sluttbrukergrupper.

Det foreslås at stønadsberettigede er husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk som ville vært omfattet av ordningen for husholdninger dersom de var tilknyttet et nettselskap. Det vil si målepunkt som måler forbruk i en bolig regulert for helårsbruk, ikke fritidsboliger eller bygninger til næringsformål. For husholdninger som bor fast i fritidsbolig gjelder § 12 i midlertidig forskrift om strømstønad, slik at de som ville kvalifisert for strømstønad etter forskriftens § 12 dersom de hadde vært kunde av et nettselskap har rett på stønad etter forslaget til ny § 14.

Innrapportering av informasjon om husholdninger i gårds- og grendeverk

Nettselskapene har ikke oversikt over gårds- og grendeverk som har husholdninger tilknyttet i sitt nett. For at nettselskapet skal kunne utbetale stønad som kommer disse husholdningene til gode, må nettkunden på målepunktet som tilknytter gårds- og grendeverket til nettselskapet melde fra til nettselskapet om husholdningene i det private nettet. Departementet foreslår at nettkunden på målepunktet som knytter gårds- og grendeverket til nettselskapet, må gi informasjon til nettselskapet om husholdningene tilknyttet gårds- og grendeverket.

Gårds- og grendeverk

Departementet foreslår at nettselskapet kun skal være forpliktet til å utbetale strømstønad i de tilfeller husholdningene faktisk er tilknyttet et gårds- og grendeverk. Tilfeller hvor grensen for hva som regnes som et gårds- og grendeverk er oversteget, er ikke omfattet av endringsforslaget, se kap. 3.1. Dersom samlet hovedsikringsstørrelse ikke overstiger 200 A ved tre faser og 230 V, skal nettselskapet utbetale støtte basert på forbruket registrert i tilknytningspunktet mellom gårds- og grendeverket og nettselskapet. Dersom samlet hovedsikringsstørrelse overstiger 200 A ved tre faser og 230 V, skal ikke nettselskapet utbetale støtte.

Beregning og utbetaling av stønad

Departementet foreslår at nettselskapet skal beregne stønad slik som etter strømstønadsloven. Nettselskapet skal ta hensyn til volumbegrensningen (forbrukstak) på 5 000 kWh per måned per husholdning bak tilknytningspunktet mellom gårds- og

grendeverket og nettselskapet. Forbrukstaket settes basert på innrapportert data, jf. punkt 4.3 nedenfor. Det foreslås at beregningen av forbrukstaket presises i forskriften.

I tilfeller der det er innslag av annet forbruk enn husholdningsforbruk bak målepunktet som tilknytter gårds- og grendeverket til nettselskapet, er det nettkunde i tilknytningspunktet mot nettselskapet som har ansvaret for å sørge for at stønaden fullt ut tilfaller de stønadsberettigede bak målepunktet.

Stønadsberettiget forbruk

Et gårds- og grendeverk har egen kraftproduksjon. Det er først når egen produksjon helt eller delvis ikke dekker forbruket til dem som er tilknyttet, at gårds- og grendeverket har uttak fra nettet. Det er kun strømforbruk i form av uttak i tilknytningspunktet mot nettselskapet som nettselskapet kan kontrollere. Siden det er nettselskapene som administrerer ordningen, vil bare uttak i tilknytningspunktet mellom nettselskapet og gårds- og grendeverket være stønadsberettiget. Departementets vurdering er at målt og avregnet uttak i dette tilknytningspunktet skal legges til grunn som månedlig strømforbruk for husholdningene i et gårds- og grendeverk.

Virkningene av dette er at det ikke gis strømstønad for strømforbruk fra egen produksjon. Det medfører også at strømforbruk fra eventuelle enheter i gårds- og grendeverket som ikke er stønadsberettigede, kan virke inn på nettselskapets beregning av stønadsbeløpet. Følgene av dette er at husholdningene kan få strømstønad basert på ikke-stønadsberettigedes strømforbruk. All utbetalt stønad skal tilfalle husholdningene tilknyttet gårds- og grendeverket, uavhengig av om stønaden stammer fra et stønadsberettiget eller ikke-stønadsberettiget strømforbruk. Det samlede stønadsberettigede strømforbruket er likevel oppad begrenset av forbrukstaket på 5000 kWt per husholdningskunde per måned.

Uenighetssaker

Etter strømstønadsloven § 4 tredje ledd er det «nettkunden» som kan bringe en sak inn for avgjørelse hos RME. I et gårds- og grendeverk vil nettkunden være den som er kunde på målepunktet mot nettselskapet. Det betyr at husholdningene som en eventuell stønad skal tilfalle, kan være flere eller andre enn den som er kunde av nettselskapet. Departementet vurderer at de som er tilknyttet i et gårds- og grendeverk bør ha tilsvarende mulighet som dem som er nettkunde hos nettselskap til å få avgjort om de har rett til å bli omfattet av ordningen. Departementet foreslår at de som er tilknyttet et gårds- og grendeverk skal kunne bringe spørsmålet om rett til å bli omfattet av strømstønadsordningen inn for avgjørelse av RME av eget tiltak.

Departementet anser gårds- og grendeverket som en naturlig forlengelse av kundeforholdet for dem som er tilknyttet, der måling og avregning skjer i et felles målepunkt. Departementet foreslår at nettkunden i tilknytningspunktet kan bringe spørsmål om rett til strømstønad inn for avgjørelse hos RME på vegne av dem som er tilknyttet.

Uenighetssaker mellom nettkunde i tilknytningspunktet og tilknyttede husholdninger om *fordeling* av strømstønad mellom stønadsberettigede, ligger utenfor hva RME skal avgjøre.

Virkningstidspunkt

Departementet foreslår at husholdninger tilknyttet et gårds- og grendeverk, har rett til stønad fra og med 1. januar 2023 eller fra tilknytningstidspunktet dersom dette skjer senere.

Forslaget innebærer etterbetaling av strømstønad fra og med 1. januar 2023. Husholdninger med fritidsbolig som fast bolig som er tilknyttet et gårds- og grendeverk har tidligst rett på stønad fra og med 1. januar 2023, selv om vilkårene i § 12 andre ledd andre punktum skulle være oppfylt.

4.3 Innrapportering av data

For at nettselskapet skal kunne vurdere om de har en plikt til å betale ut stønad til kunden på målepunktet, og for ikke å betale ut for mye stønad, må nettkunden i tilknytningstidspunktet sende inn informasjon til nettselskapet, jf. forslag til § 15 bokstav a. til d. Dette omfatter informasjon om antall husholdninger og husholdningenes adresse, samt samlet hovedsikringsstørrelse i gårds- og grendeverket. Det er mulighet for at forbruket bak målepunktet til gårds- og grendeverket dekkes helt eller delvis av stønadsordningen for jordbruksforetak og veksthus. Det foreslås at nettkunden på tilknytningstidspunktet plikter å melde fra til nettselskapet dersom de er omfattet av en annen strømstønadsordning.

Det foreslås at det er nettkunden på målepunktet som tilknytter gårds- og grendeverket til nettselskapet som får en dokumentasjonsplikt overfor nettselskapet. Kunden på målepunktet mot nettselskap må også informere nettselskapet dersom forholdene skulle endres i etterkant.

4.4 Behandling av personopplysninger

Opplysninger om adresse og om strømforbruk er personopplysninger dersom opplysningene kan knyttes til enkeltpersoner. I forskriftsforslaget foreslås at adresser og antall husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverket oversendes fra nettkunde i tilknytningstidspunktet til nettselskap. Formålet er utbetaling og beregning av strømstønad. RME kan etter forslag til § 16 om kontroll og pålegg om at slik informasjon utleveres til nettselskap eller RME. Det legges videre opp til at nettkunden i tilknytningstidspunktet sørger for at strømstønaden fordeles på husholdningene basert på forbruk. Dette kan innebære behov for innhenting av informasjon om boligens størrelse og bruk fra den enkelte husholdning.

Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) av 15. juni 2018 nr. 38 og personvernforordningen regulerer hvordan personopplysninger skal behandles. For at behandling av personopplysninger skal være lovlig, må behandlingen ha et behandlingsgrunnlag, jf. personvernforordningen artikkel 6. Forslaget til nye forskriftsbestemmelser, gir etter departementets vurdering et rettslig grunnlag for å behandle opplysningene nevnt ovenfor. Behandlingsgrunnlag er GDPR art. 6 nr. 1 bokstav c, jf. de ovenfornevnte bestemmelser.

Personopplysninger skal ikke lagres lengre enn hva som er nødvendig for å oppfylle formålet med behandlingen. Av kontrollhensyn vurderer departementet at det er behov for lagring av opplysningene hos nettselskapene til strømstønadsloven med tilhørende forskrifter oppheves.

4.5 Kontroll og tilbakebetaling

Etter strømstøndsloven § 9 kan RME fatte vedtak med krav om tilbakebetaling av stønad utbetalt til andre enn rettmessige mottakere. Kunde på målepunktet som tilknytter gårds- og grendeverket til nettselskapet må på forespørsel fra RME legge frem nødvendig dokumentasjon, slik at de kan kontrollere utbetalingen. Vedtaket kan påklages til departementet etter reglene i forvaltningsloven. Reguleringsmyndigheten for energi kan etter loven helt eller delvis frafalle krav om tilbakebetaling.

Departementet foreslår at det presiseres i forskriften at dette også gjelder ved utbetaling av strømstønad til gårds- og grendeverk etter foreslått ny § 14 i forskriften. Dette foreslås inntatt i ny § 15.

Krav om tilbakebetaling av stønad kan eksempelvis bli aktuelt dersom stønaden ikke er korrigert for utbetalinger etter stønadsordningen for jordbruksforetak og veksthus, bygning som legges til grunn for forbruk ikke er registrert som bolig i matrikkelen eller oppfyller vilkårene i forskriftens § 12, eller mottaker var uberettiget stønad.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Det finnes som nevnt ingen oversikt over antall gårds- og grendeverk eller husholdninger tilknyttet disse. Departementet oppfordrer høringsinstanser som har informasjon om gårds- og grendeverk om å opplyse om dette i sine høringsuttalelser

For nettkunde på målepunktet som tilknytter gårds- og grendeverk til nettselskapet
Nettkunden på målepunktet i gårds- og grendeverket, skal melde inn til det aktuelle nettselskapet om antall berettigede mottakere av strømstønad bak målepunktet og fordele mottatt stønad til de berettigede husholdningene etter en hensiktsmessig fordelingsnøkkel. Dersom underliggende boliger ikke har målt forbruk, kan nettkunden i tilknytningspunktet måtte innhente informasjon om gårds- og grendeverkets tilknyttede boliger. Denne informasjon skal kun benyttes til å fordele stønad rettmessig basert på antatt forbruk. De økonomiske og administrative konsekvensene forbundet med dette anses å være begrenset.

For husholdningene som omfattes av den utvidede strømstøtteordningen
Den foreslåtte ordningen gjør at husholdningene tilknyttet gårds- og grendeverk på nærmere vilkår vil bli omfattet av strømstøndsordningen for husholdninger og motta stønadsbeløp. Dersom boligen ikke har målt forbruk, kan det oppstå tilfeller der man må oppgi informasjon om boligens størrelse og bruk, til nettkunden på målepunktet som er tilknyttet nettselskapet. Denne type informasjon skal kun benyttes til å beregne antatt forbruk for å kunne fordele stønad rettmessig. Utover dette er det ingen administrative konsekvenser for denne gruppen.

For nettselskapene

Antallet husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk i Norge er ikke kjent. RME anslår imidlertid at omfanget er begrenset, men at antallet per nettselskap trolig vil variere noe avhengig av størrelsen på nettselskapet. På grunn av det begrensede omfanget justeringen omfatter, vil endringen trolig ikke føre til en merkbar økning i kundeforholdninger. I de tilfeller

det blir meldt inn husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk, vil nettselskapene måtte beregne forbrukstaket for stønad i målepunktet basert på antall husholdninger oppgitt. Videre må gårds- og grendeverk av kontrollhensyn spesifiseres på egen linje med tilhørende antall husholdninger og samlet forbruk, når faktura for kompensasjon for utbetalt strømstønad sendes til RME.

De samlede administrative og økonomiske konsekvensene i forbindelsen med den foreslåtte utvidelsen strømstønadsordningen anslås å være beskjedne sett opp mot det arbeidet som allerede utføres i forbindelse med administrering av den ordinære strømstønadsordningen for husholdningene.

RME opplyser om at forslaget kan medføre behov for endring eller tilpasninger av eksisterende løsninger i nettselskapenes kundeinformasjonssystemer (KIS). Dette kan innebære at systemleverandørene må gjøre endringer i sin programvare. Det anslås at behovet for endringer vil være av begrenset omfang. Kostnadene for disse tiltakene vil bli fakturert nettselskapene.

For Reguleringsmyndigheten for energi

Forslaget medfører noe økte administrative oppgaver for RME. De administrative oppgavene vil i hovedsak bestå av kontroll og betaling av fakturaer fra nettselskap og revisjon av tidligere utbetalinger. Merarbeidet ved kontroll og betaling av fakturaer fra nettselskap for kompensasjon for utbetaling av strømstøtte vurderes å være av begrenset omfang. RME har etablerte rutiner for denne oppgaven og vil benytte tilsvarende rutiner for kontroll av gårds- og grendeverk.

Kontrollgrunnlaget vil være av en lavere kvalitet da husholdningene som omfattes av den foreslåtte ordningen ikke har et spesifisert forbruk som rapporteres til Elhub. Uten en mer omfattende revisjon av det enkelte gårds- og grendeverk vil det ikke være mulig å kontrollere beløp og volum utover hva som kan virke rimelig ut ifra antall boliger som er innrapportert til nettselskapet.

Det vurderes å være noe merarbeid knyttet til revisjon av utbetalinger til gårds- og grendeverk og noe økte kostnader i forbindelse med kjøp av konsulent tjenester for revisjon av utbetalinger til gårds- og grendeverk. Arbeidet vil blant annet bestå av innhenting av informasjon knyttet til gårds- og grendeverkets underliggende boliger. I tilfeller hvor de underliggende boligene ikke har egen måler mot gårds- og grendeverket, vil revisjonen måtte basere seg på boligenes antatte forbruk og krav på stønad etter ordningens innretning. Det anslås at de økonomiske konsekvensene i forbindelse med mulige feilutbetalinger er begrenset sett i forhold til strømstøtteordningens totale omfang.

RME er også klageinstans i uenigheter om rett til strømstønad. Endringer i ordningen medfører gjerne en økt mengde henvendelser og uenigheter som må behandles.

For staten

Fordi antallet husholdninger knyttet til gårds- og grendeverk ikke er kjent, er det krevende å estimere de samlede økonomiske kostnadene for den foreslåtte endringen. Det er ingen

vesentlige administrative konsekvenser utover arbeidet med å inkludere forslaget i nåværende strømstønadsordning for husholdninger.

6. Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 3 *Definisjoner*

Det er kun husholdninger tilknyttet gårds- og grendenett som er omfattet av forslag til ny § 14. Det foreslås at det inntas en definisjon av gårds- og grendeverk i et nytt sjettede ledd til § 3. Definisjonen er basert på forskrift om elektriske lavspenningsanlegg § 3 og energilovforskriften § 3-1 fjerde ledd bokstav b. Det foreslås videre et nytt syvende ledd som definerer hva som menes med *nettkunde i tilknytningspunkt*.

Til ny § 14 *Husholdning tilknyttet et gårds- og grendeverk*

Det foreslås i første ledd at husholdninger tilknyttet gårds- og grendeverk har rett til strømstønad fra og med 1. januar 2023., eller fra tilknytningstidspunktet dersom dette skjer senere. I annet ledd foreslås som et vilkår for strømstønad etter første ledd at nettkunde i tilknytningspunktet innrapporterer til nettselskapet informasjon som er nødvendig for å vurdere om det dreier seg om et gårds- og grendeverk og for beregning av strømstønad, jf. forslag til § 15.

Det foreslås i tredje ledd at strømstønad skal beregnes som etter strømstønadsloven. Fordi husholdningene som er stønadsberettigede ikke har egne målepunkt tilknyttet nettselskapet, foreslås at det er målt og avregnet uttak i tilknytningspunktet mellom gårds- og grendeverket og nettselskapet som er stønadsberettiget strømforbruk. Dette innebærer at det kun er strøm kjøpt i markedet som gir grunnlag for støtte. Det gis ikke stønad for forbruk som samlet overstiger 5 000 kWh per måned per husholdning tilknyttet gårds- og grendeverket.

Det foreslås i fjerde ledd at stønaden skal utbetales av nettselskapet til nettkunde i tilknytningspunktet, som skal sørge for at stønaden i sin helhet fordeles på de stønadsberettigede husholdningene tilknyttet gårds- og grendeverket basert på husholdningenes forbruk. Strømstønadsloven § 6 gjelder så langt den passer.

I femte ledd foreslås det at uenighetssaker om rett til strømstønad kan bringes inn for RME til avgjørelse. Femte ledd gjelder ikke spørsmål om fordeling av stønad. Det foreslås at både nettkunde i tilknytningspunktet og den enkelte husholdning skal kunne bringe saken inn for RME.

Til ny § 15 *Innrapportering av opplysninger om gårds- og grendeverk og tilknyttede husholdninger*

På bakgrunn av at nettselskapene mangler tilstrekkelig informasjon for å gjøre nødvendige vurderinger etter § 14, foreslås det en ny bestemmelse om innrapportering av opplysninger om gårds- og grendeverk og om tilknyttede husholdninger. Det foreslås i første ledd at nettkunde i tilknytningspunktet skal innrapportere opplysninger om gårds- og grendeverk og tilknyttede husholdninger til nettselskapet. Bestemmelsen opplytter hvilken informasjon som

skal gis til nettselskapet. I annet ledd foreslås det å forskriftsfeste en plikt for nettkunden i tilknytningspunktet om å opplyse om endringer.

7. Forslag til endringer i midlertidig forskrift om strømstønad

Hjemmel: Fastsatt av Olje- og energidepartement xx med hjemmel i midlertidig lov 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter (strømstønadsloven) § 3 fjerde ledd, § 4 annet ledd og § 11.

I

I midlertidig forskrift 21. januar 2022 nr. 103 om strømstønad foreslås følgende endringer:

Nytt femte og sjette ledd i § 3 skal lyde:

Med gårds- og grendeverk menes et fordelingsnett med spenning under 1000 volt vekselstrøm/1500 volt likestrøm som er bygget for å levere kraft fra lokal produksjon til uttakskunder hvor samlet hovedsikringskapasitet ikke overstiger 200 A ved 3 faser og 230 V.

Med nettkunde i tilknytningspunkt menes nettkunde på målepunkt som tilknytter gårds- og grendeverket til nettselskapet.

§ 14 skal lyde:

§ 14 Husholdning tilknyttet gårds- og grendeverk

Husholdninger som er tilknyttet gårds- og grendeverk har rett til strømstønad fra og med 1. januar 2023, eller fra tilknytningstidspunktet dersom dette skjer senere. Dette gjelder ikke husholdninger som får strømstønad for husholdningsforbruk dekket gjennom andre stønadsordninger som følge av ekstraordinære strømutgifter.

For rett til stønad etter første ledd, må nettkunde i tilknytningspunktet rapportere opplysninger om gårds- og grendeverk og tilknyttede husholdninger til nettselskapet, jf. § 15.

Stønad beregnes etter strømstønadsloven § 5 første til fjerde ledd. Det er målt og avregnet uttak i tilknytningspunktet mellom gårds- og grendeverket og nettselskapet som er stønadsberettiget strømforbruk. Det gis ikke stønad for forbruk som samlet overstiger 5 000 kWt per måned per husholdning tilknyttet gårds- og grendeverket, jf. § 15 bokstav a.

Stønaden skal utbetales av nettselskapet til nettkunde i tilknytningspunktet. Nettkunde i tilknytningspunktet skal sørge for at stønaden i sin helhet fordeles på de stønadsberettigede husholdningene tilknyttet gårds- og grendeverket basert på husholdningenes forbruk.

Ved uenighet mellom nettselskap og nettkunde i tilknytningspunktet eller enhet tilknyttet et gårds- og grendeverk om rett til å bli omfattet av strømstønadsordningen, gjelder strømstønadsloven § 4 tredje ledd.

Ny § 15 skal lyde:

§ 15. Opplysninger om gårds- og grendeverk og tilknyttede husholdninger

Nettkunde i tilknytningspunktet skal opplyse nettselskapet om hvor mange stønadsberettigede som er tilknyttet gårds- og grendeverket. I tillegg skal det gis følgende informasjon:

- a. antall husholdninger bak målepunktet til gårds- og grendeverket som ikke får strømstøtte for husholdningsforbruk gjennom andre stønadsordninger som følge av ekstraordinære strømutgifter.
- b. adresse til hver husholdning
- c. samlet hovedsikringsstørrelse i gårds- og grendeverket, og

Nettkunde i tilknytningspunktet plikter å opplyse nettselskapet om endringer uten ugrunnet opphold.

Ny § 16 skal lyde:

§ 16. Kontroll med stønad til gårds- og grendeverk

Reguleringsmyndigheten for energi kan treffe vedtak om stans i videre utbetaling og tilbakebetaling av utbetalt stønad, dersom strømstønad har tilfalt andre enn rettmessige mottakere etter § 14.

Reguleringsmyndigheten for energi kan gi pålegg om at nettkunde i tilknytningspunktet skal utlevere informasjon som nevnt i § 15 til nettselskapet eller til Reguleringsmyndigheten for energi.

Gjeldende § 14 blir ny § 17.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2023